

Entrevista “Requalificació del Cub”

A hores d'ara, mentre fem aquesta entrevista, el teu projecte manté una certa indefinició. Tot i que la idea de desmuntar el cub que ha acollit l'exposició prèvia i que ha de contenir els artistes que continuen en el programa de l'Espai Cub sembla formatada en una tradició de crítica institucional, tot i que el procediment està establert, tot i que el contingut de l'obra és l'absència de contingut, encara et plantejes algunes tries formals d'última hora. Dubtes que la idea per si sola sigui poc atractiva un cop executada?

En projectes d'aquest tipus, l'execució de l'obra, el detall de la producció, és el que dóna la credibilitat a la idea. La crema per excés o la traeix per manca de radicalitat. L'equilibri és essencial. Amb execucions d'aparença senzilla com aquesta és fàcil emfasitzar matisos als quals no se'ls vol donar protagonisme. Una de les meves preocupacions és defugir el sobredimensionament del paper d'aquesta tradició de crítica institucional a la qual tu et refereixes. La crítica institucional no és un discurs que m'interessi especialment, tot i que pugui ser indissociable d'una acció com la de convertir l'espai expositiu en material de construcció per a una escultura. L'espai expositiu no em preocupa, em fascina; i no tant pel que fa a la relació amb la institució, que d'altra banda adopta amb facilitat qualsevol transgressió respecte a aquest, sinó amb relació a l'usuari mig (fem veure que existeix, ni que sigui per un moment) o amb relació als artistes mateixos.

Fins a quin punt es podria dir que treballes amb una tradició artística com a material de primer ordre, i no pas amb uns materials concrets o una situació específica?

En bona mesura és així. En tot cas, aquest és el lloc que ocupa la tradició de la crítica institucional de què parlàvem. Però per damunt d'això, hi ha tota una tradició que apel·la a l'esperit crític i analític de l'usuari, del lector, de l'espectador i de l'artista envers les convencions tant narratives com sacralitzadores en les quals ens trobem immersos. Es tracta d'una tradició amb especial força durant els anys seixanta, però que continua vigent en l'actualitat. Hi ha molts artistes que encara comparteixen la fascinació per unes normes del joc generadores d'un gran potencial creatiu.

Deixar un cub desmuntat, amb les quatre parets convertides en unitats discretes, pot semblar un comentari iconoclasta: una negació de l'abundància d'imatges. Creus que la teva intervenció es fa ressò d'aquesta preocupació?

No, tot i que m'interessa que desperti aquest dubte. La iconoclàstia només hi és com a referència, com a flirteig, ja que al cap i a la fi estic creant una nova imatge en convertir les parets –que només eren espai i arquitectura– en l'obra exposada. Les estic traslladant a la categoria d'imatge de la mateixa manera que ho feien William Anastasi en fotografiar les parets buides de la galeria o Reinhard Mucha exposant vitrines buides com si fossin escultures.

Tu també opines que el cub blanc ha deixat de ser l'emblema de la neutralitat del lloc d'exposició? Jo diria que cal començar a desconstruir la caixa negra, o fins i tot les formes líquides que caracteritzen les darreres construccions de contenidors artístics.

Tot i que el debat a l'entorn del cub blanc ja ha tingut lloc, encara en cuegen les conseqüències. El cub blanc serveix de paradigma per desconstruir altres contextos expositius. És per això que, un espai expositiu que sigui, literalment, un cub blanc –en el cas de l'Espai Cub es tracta d'un cub físic, no metafòric– em sembla un caramel a l'hora de remetre a aquest debat. Però no únicament amb relació a la neutralitat de l'espai expositiu que desmembrava Brian O'Doherty, sinó també amb relació al contenidor de significat

entès de forma genèrica. L'espai expositiu, sigui el cub blanc, sigui la caixa negra, Internet o el carrer, continua essent, com a paradigma, útil per apel·lar a molts altres contenidors i generadors de discurs.

Però també hi ha un altre aspecte que queda dissimulat darrera d'aquest cub. Aquest espai tenia un protagonisme especial en les bases de la convocatòria, ja que es deia explícitament que els projectes havien d'estar plantejats per ser-hi exposats a l'interior. Així doncs, podríem parlar també dels concursos i les seves bases, i de la complicitat de la institució a l'hora de profanar-les.

Quan es torni a muntar el cub per fer la propera exposició, desapareixerà també la teva obra? O al contrari, quedarà de forma permanent inscrita en els materials de les parets blanques, independentment d'allò que li passi al cub en el futur?

Aquesta pregunta podria ser un dels possibles subtítols del projecte.